

WICEMARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Dot. interpelacji nr 96/2026

Szczecin, 23.07.2026 r.

Pan Damian Simiński
Radny Województwa
Zachodniopomorskiego

Szanowny Panie Radny

W odpowiedzi na interpelację w sprawie aktywnego zaangażowania Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w debatę nad przyszłością Puszczy Bukowej informuję co następuje.

Puszcza Bukowa stanowiąca rozległy kompleks leśny porasta wzgórza moren czołowych po wschodniej stronie Doliny Dolnej Odry. Jest obszarem cennym przyrodniczo z uwagi m.in. na dużą powierzchnię zróżnicowanych lasów bukowych, cennych siedlisk przyrodniczych oraz występowanie wielu unikalnych i chronionych gatunków flory i fauny. Puszcza Bukowa jest intensywnie wykorzystywana turystycznie i rekreacyjnie przez mieszkańców Szczecina, jak i okolic. Ponadto teren ten w całości stanowi część Leśnych Kompleksów Promocyjnych „Puszcze Szczecińskie”, gdzie prowadzonych jest szereg zajęć edukacyjnych dla społeczeństwa. Jest to również obszar ważny przyrodniczo; znaczna część Puszczy Bukowej objęta jest formami ochrony przyrody. W obrębie Puszczy wyznaczono dotychczas 7 rezerwatów przyrody. Teren ten jest także objęty ochroną w formie sieci obszarów Natura 2000, jako specjalny obszar ochrony siedlisk Wzgórza Bukowe PLH320020, gdzie największy zasięg mają buczyny, zarówno żyzne (9130 Żyzne buczyny Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion), jak i kwaśne (9110 Kwaśne buczyny Luzulo-Fagetum). Wśród zbiorowisk stanowiących siedliska przyrodnicze, oprócz buczyn występują tu m.in. 9160 Grąd subatlantycki Stellario-Carpinetum, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae i olsy źródliskowe, 91F0 lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, 91D0 Bory i lasy bagienne, 91I0 Ciepłolubne dąbrowy Quercetalia pubescenti-petraeae, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea).

Puszcza Bukowa w znacznej części pokrywa się z terenami Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” (zwanego dalej Parkiem Krajobrazowym) powołanego w listopadzie 1981 roku, którego powierzchnia wynosi 9096 ha, a powierzchnia otuliny – 11 842 ha. Obejmuje on swoim

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 70-421 Szczecin, tel. (+48 91) 45 42 995, (+48 91) 45 42 996
www.wzp.pl, wicemarszalek@wzp.pl

zasięgiem lasy Puszczy Bukowej oraz Polany Binowską, Kołowską i Dobropolską wraz z miejscowościami Binowo, Kołowo i Dobropole Gryfińskie. Lasy Puszczy Bukowej, które przylegają od strony południowej do miasta Szczecin i leżą w jego granicach administracyjnych są administrowane przez Zakład Usług Komunalnych, jako Lasy Miejskie (Park Leśny Zdroje) oraz częściowo przez Nadleśnictwo Gryfino (Szczecin-Podjuchy). Większa część lasów Puszczy Bukowej zlokalizowana jest na obszarze Gminy Stare Czarnowo, a teren ten podlega Nadleśnictwu Gryfino. Nadzór nad Szczecińskim Parkiem Krajobrazowym, jako formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), pełni samorządowa wojewódzka jednostka organizacyjna - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego (ZPKWZ) – zgodnie z §1 ust.1 uchwały nr XII/141/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2011r. w sprawie utworzenia Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.

Park krajobrazowy, zgodnie z art. 16 ustawy o ochronie przyrody obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Należy jednak podkreślić, iż ZPKWZ nadzorujący Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” nie jest właścicielem nieruchomości gruntowych w granicach Parku. Kompleks leśny zlokalizowany jest na gruntach, które częściowo stanowią zasób Gminy Miasto Szczecin, a w większości są to grunty Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Gryfino.

Aktualnie Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego prowadzi prace nad nowym planem ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” w ramach projektu FEPZ 2021-2027 pn. „Opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego”. Plan sporządza się na okres 20 lat. Obecnie trwa Etap II prac, w którym sporządzana jest aktualna inwentaryzacja przyrodnicza w granicach Parku Krajobrazowego. Na tej podstawie formułowane będą działania ochronne dla tego obszaru. Należy podkreślić, że planowanie ochrony zasobów przyrodniczych, zabiegów ochronnych lub wskazanie braku działań, wynika z potrzeb zinwentaryzowanych siedlisk i/lub gatunków chronionych, rzadkich lub zagrożonych wyginięciem, występujących w określonych warunkach na określonej powierzchni. Przykładowo inne zabiegi będą istotne dla siedliska przyrodniczego 9110 ciepłolubne dąbrowy (tu zazwyczaj należy zadbać o odpowiednie prześwietlenie drzewostanu i podszytu), inne dla powierzchni olsów źródłkowych (zwykle pozostawiane w ochronie biernej), a inne dla buczyn np. z odnowieniem naturalnym w dolnym piętrze (co może wymagać dostępu do światła młodego pokolenia buków). Zaplanowanie zabiegów ochrony czynnej, bądź wskazanie powierzchni do ochrony biernej wymaga zatem dobrego rozpoznania terenowego i wiedzy eksperckiej.

Przy planowaniu zadań ochronnych ważne są także wnioski wynikające z badań naukowych, ostatnio zwłaszcza te dotyczące reakcji gatunków na zmiany klimatyczne (wysokie temperatury, krótkie i bezśnieżne zimy, zmiana rozkładu opadów i susze). W przypadku Puszczy Bukowej niepokojące są doniesienia naukowe o stałym ujemnym bilansie klimatycznym utrzymującym się na tym obszarze od

około 10 lat, co ma związek z możliwością adaptacji gatunków i siedlisk do zmieniających się warunków. W tym świetle zasadne może być pozostawienie dwóch rodzajów powierzchni – jednej z ochroną bierną i drugiej z zabiegami ochrony czynnej oraz gospodarczymi. W przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk związanych ze zmianą klimatu (np. zagrożenia wypadania całych drzewostanów w starszych klasach wieku – takie zagrożenie jest wskazywane w niektórych badaniach naukowych – z uwagi na niską elastyczność w dostosowaniu się do zmieniających się warunków, m. in. niedoborów wody) zjawiska te nie obejmą całej Puszczy Bukowej, a jedynie jej część.

Koncepcja ochrony przyrody i określenie działań ochrony czynnej będą opracowywane w ramach sporządzania projektu planu ochrony po zakończeniu prac związanych z inwentaryzacją przyrodniczą. Na tym etapie będzie można wskazać, które obszary Puszczy wymagają działań ochrony czynnej, a które należy pozostawić naturalnym procesom.

Warto wskazać, iż park krajobrazowy to forma ochrony przyrody, w której dopuszczona jest zrównoważona gospodarka rolna, leśna i rybna. Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody w tym zakresie, działania ochronne wskazane w planie ochrony muszą być zaplanowane dla utrzymania i polepszenia stanu zasobów przyrodniczych parku z jednoczesnym uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju.

Równolegle trwają prace prowadzone przez Dyrektora RDLP w Szczecinie związane z opracowaniem Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027-2038 (zwanego dalej PUL). Plan urządzenia lasu jest opracowywany na 10 lat i musi m.in. uwzględniać zapisy dotyczące form ochrony przyrody na jego obszarze, w tym także ustalenia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego. Ponadto plan taki podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko i dopiero po uzgodnieniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jest on przesyłany do dalszego procedowania przez Ministra Klimatu i Środowiska. Harmonogram prac nad nowym planem ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego wskazuje zakończenie tych prac w 2028 r., natomiast nowy Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gryfino zostanie zatwierdzony wcześniej, tj. w 2027 r. W przypadku rozbieżności zapisów PUL z nowym planem ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego, konieczne będzie uwzględnienie ustaleń planu ochrony oraz dokonanie stosownych zmian w PUL-u.

Obecnie ok. 15 % powierzchni Puszczy Bukowej było wyłączonych z gospodarki leśnej i poddanych biernej ochronie, z uwagi na zapisy dotyczące istniejących form ochrony przyrody, jak również ustalenia planów urządzenia lasu oraz zarządzeń Nadleśnictwa Gryfino. Są to zarówno tereny rezerwatów przyrody, jak i tereny wyłączane przez Nadleśnictwo Gryfino, jako ekosystemy referencyjne lub drzewostany bez wskazań gospodarczych oraz wyłączone drzewostany nasienne.

Odnosząc się do postulowanej przez Pana Radnego konieczności udziału Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego i aktywnego uczestnictwa w debacie o przyszłości Puszczy Bukowej należy wskazać, iż z uwagi na położenie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego, we wszelkich spotkaniach dotyczących działań oraz procedowania strategicznych dokumentów dotyczących Puszczy Bukowej uczestniczy Dyrektor ZPKWZ oraz dysponujący wiedzą merytoryczną w przedmiotowym zakresie pracownicy Służby Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego, jako

jednostki podległej Zarządowi Województwa. Pracownicy Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego uczestniczyli w pracach zespołu zadaniowego do spraw wskazania lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Szczecin powołanego przy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie, jakie miały miejsce w 2024 r. Obecnie ZPKWZ jest członkiem Zespołu Lokalnej Współpracy powołanego w ramach opracowywanego Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027-2038. Ponadto Dyrektor ZPKWZ, w ramach swoich obowiązków wynikający m.in. z ustawy o ochronie przyrody współpracuje ze środowiskiem naukowym, stroną społeczną, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinie, Nadleśnictwem Gryfino, właściwymi miejscowo samorządami w dialogu dotyczącym kwestii ochrony oraz zrównoważonego użytkowania Puszczy Bukowej. Jednocześnie zgodnie z delegacją ustawową Dyrektor ZPKWZ przeprowadzi w ramach prac związanych z opracowaniem projektu planu ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego konsultacje społeczne oraz uzgodnienia z radami gmin (jeśli w planie będą zawarte zakazy) oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Dodatkowo, w celu zapewnienia udziału wszystkim zainteresowanym, zaplanowano dwa spotkania z lokalną społecznością - jedno po zebraniu danych terenowych i drugie po opracowaniu koncepcji ochrony zasobów przyrodniczych, z możliwością wnoszenia uwag. Informacje o terminach spotkań będą dostępne na stronach BIP ZPKWZ i Urzędów Gmin oraz w sołectwach.

Reasumując, obszar Puszczy Bukowej bezsprzecznie stanowi lasy spełniające kryteria lasów społecznych, wskazane w rekomendacjach i wytycznych Ministerstwa Klimatu i Środowiska, w oparciu o które pracowali członkowie Zespołu ds. lasów społecznych. Puszcza to także lasy ochronne i pełniące ważne funkcje przyrodnicze. ZPKWZ pełniąc bieżący nadzór nad parkami krajobrazowymi województwa zachodniopomorskiego, w imieniu Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, uczestniczy we wszystkich możliwych pracach dotyczących Puszczy Bukowej w ramach swoich kompetencji. Dodatkowo planowane są kolejne spotkania Dyrektora ZPKWZ z instytucjami oraz stronami zainteresowanymi przyszłością Puszczy Bukowej.

Z poważaniem,

WICEMARSZAŁEK

Jakub Kowalik

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 70-421 Szczecin, tel. (+48 91) 45 42 995, (+48 91) 45 42 996
www.wzp.pl, wicemarszalek@wzp.pl